

Deklarationer af brug af generativ kunstig intelligens i forbindelse med aflevering af opgaver på KP

Ove Christensen
Specialkonsulent, DIKO
Institut for AI og teknologi i uddannelser

INDHOLD

Indledning	3
Datagrundlag.....	5
Deklarationer.....	5
Deklarationerne på Ergoterapeut- og Jordemoderuddannelsen	6
Analyse af deklARATIONERNE	8
Hvilke chatbots?	8
Hvad er GKI blevet brugt til?	9
Kritiske refleksioner over brug af GKI	14
Interviews.....	14
Sprogforbedring	15
At bruge GKI – individuelt og i gruppe.....	16
Regler, viden og undervisning.....	16
Andet.....	17
Deklarationer	17
Forslag til forbedring:	19
Undervisernes holdning til deklARATIONER	19
Opsamling og konklusion	21
Anbefaling	22
Reference	22

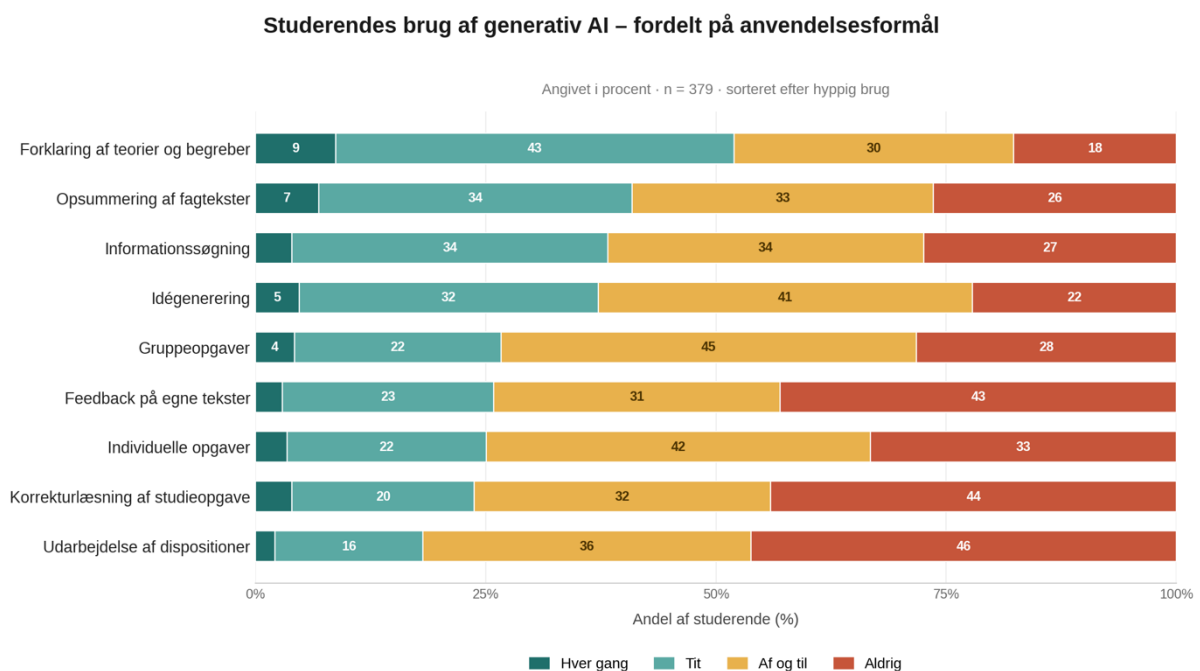
Indledning

Formålet med denne rapport er at fremlægge resultatet af en undersøgelse af forsøg med at lade studerende deklarerer deres brug af generativ kunstig intelligens i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver. Undersøgelsen bygger på prøvehandlinger med deklarationer på to af KP's uddannelser; nemlig Ergoterapeut- og Jordemoderuddannelsen.

Studerende på KP bruger i vid udstrækning generativ kunstig intelligens (GKI) i deres arbejde. Det gælder i den daglige undervisning, hvor GKI indgår i forberedelse, i gruppearbejde og løbende i undervisningen. Og det foregår også, når de skriver opgaver, der skal bedømmes. Dette er helt i overensstemmelse med KP's politik, hvoraf det fremgår, at studerende kan bruge GKI, hvor det fremmer deres faglige udvikling.

KP fortog i 2025 en undersøgelse af forskellige uddannelser på KP med 377 respondenter på tværs af uddannelser. Den viste, at ca. 95% af de studerende bruger GKI af og til eller oftere.

En samlet oversigt over, hvad de studerende angav at bruge GKI til:

(Upubliceret rapport, KP)

Tallet dækker over en stor variation af brug både i forhold til, hvad studerende bruger GKI til i deres studier og hyppigheden af denne brug. Undersøgelsen skelnede mellem 9 kategorier i forhold til brug

82% af de studerende angav, at de brugte GKI til "Forklaring af teorier og begreber" "Af og til", "Tit" eller "Hver gang". Ca. 54% af de studerende angav at have brugt GKI til "udarbejdelse af dispositioner". De øvrige kategorier lå mellem disse to yderpunkter. 56% angiver, at de bruger GKI til korrekturlæsning. Dette fanger dog ikke nødvendigvis bearbejdning af tekst, hvilket studerende skriver om i de åbne kommentarer. Der kan også være usikkerhed om, hvordan studerende forstår de forskellige kategorier, så undersøgelsen skal nok tages med visse forbehold.

Undersøgelsen gav et indblik i nogle af de områder, hvor studerende bruger GKI. Men undersøgelsen siger ikke meget om den konkrete brug, og hvordan brugen er indgået i deres læringsproces. Man kan her skelne mellem to yderpunkter på en skala for brug, der går fra læringshæmmende til læringsfremmende. Denne skelnen går på, om de studerende forholder sig aktivt til input og output i interaktion med en chatbot. (Dalsgaard & Prilop 2025).

Når studerende bruger genererede mere eller mindre uden selv at forholde sig aktivt til det, så er der stor risiko for, at brugen hæmmer deres læring og faglige udvikling. Omvendt hvis de studerende først forholder sig aktivt til, hvorfor de mener, at de har brug for at anvende GKI og til hvad, så kan interaktion med GKI bidrage til deres læring. Dette kan omtales som forskellen mellem at udlicitere studiearbejde og at indgå i et partnerskab med teknologien.

På mange uddannelser ser man et behov for at have mere indsigt i, hvornår, til hvad og hvorfor studerende bruger GKI i deres studier og til deres opgaver. Et bidrag til at give en større indsigt er anvendelsen af studerendes deklARATIONER af deres brug i forbindelse med opgaver, hvilket man også anvender på mange andre uddannelsesinstitutioner som eksempelvis professionshøjskolen VIA og Københavns Universitet. Også uddannelser på KP har lavet forsøg (prøvehandlinger) med anvendelse af deklARATIONER.

Denne rapport fremlægger resultaterne af initiativer på Jordemoder- og Ergoterapeutuddannelsen, hvor de har anvendt deklARATIONER for studerendes brug af GKI i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver. Formålene med deklARATIONERNE kan beskrives som:

- at uddannelserne får en øget indsigt i de studerendes brug af GKI og dermed skabe større transparens
- at tilskynde til og kvalificere dialog med de studerende om brug af GKI som en del af deres studieteknik
- at få de studerende til at reflektere over deres brug af GKI

Det har derimod ikke været uddannelsernes formål at kontrollere de studerende, selvom selve det forhold, at de studerende skal deklarerer måske også kan få dem til nøjere at overveje, hvordan og til hvad, de bruger GKI i forbindelse med opgaveskrivning. På den måde kan man sige, at kontrol måske indirekte er indlejret i formålet om at få de studerende til at reflektere over deres brug.

Datagrundlag

Denne undersøgelse bygger på følgende kilder:

- Ergoterapeutuddannelsens deklarationsskabelon
- Jordemoderuddannelsens beskrivelse af deklaration til studerende
- Udfyldte deklarationer
 - Ergoterapeutuddannelsen
 - 6. semester (individuel)
 - 7. semester (bachelor/gruppe)
 - Jordemoderuddannelsen
 - 1. semester (gruppe)
 - 3. semester (gruppe)
 - 5. semester (gruppe)
- Fokusgruppeinterviews med studerende fra Ergoterapeutuddannelsen
 - 6. semester
 - 7. semester
- Survey af undervisere fra Ergoterapeut- og Jordemoderuddannelsen

Deklarationer

Der er mange måder, hvorpå studerende kan deklarere deres brug. Man kan skelne mellem fire forskellige principper for deklaration.

1. Angivelse af om der er brugt GKI og i givet fald hvilke applikationer/platforme?
2. Hvad er der brugt GKI til?
3. Hvordan er GKI blevet anvendt?
4. Logning af prompt og output og beskrivelse af bearbejdningsprocessen

Disse principper udgør en stigning i deklarationernes omfang og specificitet. Der er tale om en progression fra "om" og "til hvad" til "hvordan" til "fuld dokumentation af brug". Det mest simple er at svare ja eller nej til brug, mens det mest komplicerede og omfangsrige er redegørelse for og dokumentation af alle processer, hvori GKI er indgået, med nøjagtige angivelser af proces fra tanke til prompt og output til efterfølgende bearbejdning og inddragelse i opgaveteksten.

Den simple model med inddragelse af, hvilke applikationer eller platforme, der er anvendt fx Microsoft Copilot Chat; ChatGPT; Claude; Gemini; le chat osv. lever dog ikke op til de formål, der er beskrevet af uddannelserne i denne rapport, selvom angivelse af applikationer og platforme også indgår som en del af de deklarationer, der har været brugt på Jordemoder- og Ergoterapeutuddannelserne.

Deklarationer kan som sagt også handle om de formål, studerende har haft med deres brug. Her angiver studerende, hvad de har anvendt GKI til fx idégenerering, korrektur, feedback, input til forståelse af begreber osv. Her er formålet at deklarere, hvilke arbejdsprocesser GKI er indgået i. Denne tilgang har man valgt på

Ergoterapeutuddannelsen, hvor netop formålet er det, der er mest fremtrædende ved deklARATIONEN.

Deklarationen kan også angive, hvordan GKI er indgået i forskellige processer i løbet af opgaveskrivningen. Her skal det fremgå, hvilke værktøjer, der er indgået i hvilke processer og med hvilket resultat. Her er der mere fokus på, hvordan output er blevet anvendt i skriveprocessen og dermed som en del af læringsprocessen. Dette element er tilstede i begge uddannelser, der indgår i denne undersøgelse, hvor man opfordrer studerende til at komme med eksempler på brug.

Endelig er der også deklARATION af hele processen, hvor der også skal angives de prompts, der er anvendt, de output der er blevet genereret samt den måde, de studerende har anvendt interaktionen med GKI. Denne form kan være meget omfattende, hvis studerende ikke blot bruger GKI til enkeltstående og meget afgrænsede dele af skriveprocessen. Og den passer meget dårligt, hvis brug af GKI indgår som en integreret del af studerendes arbejdsprocesser, hvor hundredvis af prompts og outputs kan indgå.

Deklarationen på Ergoterapeut- og Jordemoderuddannelsen

På Ergoterapeutuddannelsen har man anvendt en skabelon, der skal udfyldes af de studerende i forbindelse med aflevering af opgaver på 6. og 7. semester. Af skabelonen fremgår det, at de studerende skal angive om GKI er anvendt og i bekræftende fald, skal de udover at nævne de anvendte applikationer/platforme deklARERE brug inden for en række fastsatte kategorier, der ligger under overskriften "Hvordan er AI anvendt i arbejdsprocessen?":

- Til at komme i gang med at skrive
- Dataanalyse
- Hjælp til litteratursøgning
- Til sparring ifm. valg af teori og metode
- Strukturering af opgaven
- Sproglig forbedring/korrektur
- Forklaring af begreber eller teorier
- Generering af eksempler
- Opsummering af tekster
- Fremstilling af figurer
- Til at forstå et emne bedre
- Andet: Støtte til oversættelse, transskribering og litteraturlisten

Der er en selvstændig kolonne til: "Giv eksempel på Prompt og hvordan outputt er anvendt i opgaven".

Endelig skal studerende også angive, at de står inde for deklARATIONEN ved at bekræfte følgende:

"Jeg bekræfter, at:

- jeg selv har udarbejdet opgaven

- brug af generativ AI er deklareret ovenfor
- jeg har vurderet og redigeret eventuelt AI-genereret materiale
- jeg står fagligt til ansvar for opgavens indhold”

På Jordemoderuddannelsen har man valgt en “åben deklaration” uden angivelse af kategorier. De studerende har fået præsenteret krav til deklarationer: “I alle skriftlige opgaver på Jordemoderuddannelsen skal du inkludere en deklaration om, hvorvidt og i givet fald hvordan du har brugt generativ AI (f.eks. ChatGPT, Copilot, Research Rabbit etc.). Din deklaration skal vedlægges som et bilag til dit skriftlige projekt eller opgave, uanset om du har anvendt AI eller ej”. (Materiale til studerende).

Af materialet til de studerende er der også givet en anbefaling til, hvad den som minimum skal indeholde:

“ I din deklaration om brugen af generativ AI, bør du som minimum:

1. Angive hvilke AI-værktøjer, du har anvendt og indsætte gyldige links til disse.
2. Beskrive eksplicit, hvordan du har brugt AI-værktøjer i opgavebesvarelsen.
3. Beskrive hvordan du har ændret og tilpasset de(t) AI-output, som du har anvendt. Vær opmærksom på at anvendelsen af uredigeret tekst fra AI-værktøjer (copy-paste) kræver citation”. (Materiale til studerende)

Af materialet fremgår også eksempler på brug, som svarer til princip nr. 2 i opstillingen af forskellige principper for brug (formål). “Følgende brug af generativ AI er eksempler på anvendelse, som du bør deklarere:

- Idegenerering på problemformulering eller problemstilling
- Sparring på valg af teori og metode
- Sproglige forbedringer af tekst
- Fremstilling af figurer, illustrationer, grafer eller billeder
- Transskription af lyd (f.eks. interviews) Her må du udelukkende anvende de AI-værktøjer som anbefales af KP
- Inspiration til litteratursøgning og informationssøgning”

Det understreges i materialet, at det er de studerendes ansvar at leve op til gældende regler for anvendelse af GKI. Der henvises endvidere til den side for studieteknik, der behandler anvendelsen af GKI i studiet: Chatbot og AI som studieværktøj.

De seks kategorier har en hel del tilfælles med de 11 kategorier, som deklarationen fra Ergoterapeutuddannelsen gør brug af.

Som man kan se, benytter begge uddannelser sig af en tilgang til deklarationer, der er en kombination af princip 2 og 3. Jordemoderuddannelsen gør det mere direkte gennem kategorierne (princip 2) kombineret med eksempler (princip 3). Jordemoderuddannelsens deklarationer er mere åbne, men opfordrer studerende til at kategorisere deres brug (princip 2) og angive, hvordan de har ændret og tilpasset outputs (princip 3).

Begge uddannelser har været i dialog med de studerende om kravene om deklarationer, og har også undervist i eller informeret de studerende om anvendelse af

GKI som studieteknik. Det er dog ikke en del af denne undersøgelse at redegøre for, hvordan og hvor meget de studerende er blevet undervist i studieteknik med GKI, selvom det ville være særdeles relevant at inddrage i forhold til at vurdere kvaliteten af deklARATIONERNE og deres anvendelighed til de tre formål, der er angivet.

Analyse af deklARATIONERNE

Denne analyse skal tages med forbehold, da datagrundlaget er indsamlet på forskelligt grundlag. På Ergoterapeutuddannelsen består datamaterialet af 59 individuelt afleverede opgaver og 16 bacheloropgaver. På Jordemoderuddannelsen er der data fra 1., 3. og 5. semester med henholdsvis 11, 11 og 10 grupper.

På Jordemoderuddannelsen er der 3 grupper (1 på 1. semester og 2 på 3.), der ikke har afleveret deklARATIONER. Der er 2 grupper, der ikke har anvendt GKI (3. semester). På Ergoterapeutuddannelsen har en enkelt ud af 59 ikke anvendt GKI.

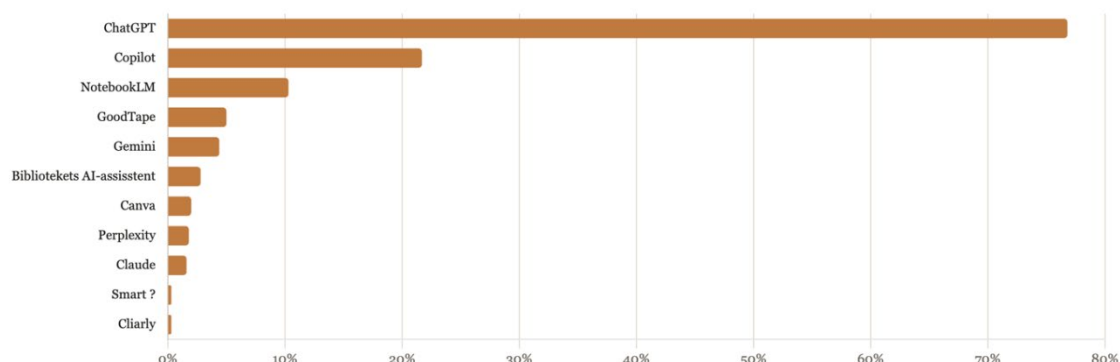
Disse faktorer gør, at databehandlingen foregår på et ulige grundlag. Man skal derfor også tage de kvantitative resultater med forsigtighed. Vi vurderer dog, at resultaterne indikerer noget om de studerendes brug.

Hvilke chatbots?

Samlet oversigt over værktøjer og fordeling af disse, der bliver nævnt i deklARATIONERNE:

ANVENDTE AI-VÆRKTØJER

Andel af grupper der har brugt hvert værktøj

De studerende bruger i al overvejende grad ChatGPT (og typisk 5.5) i deres arbejde. Af de bachelorstuderende på Ergoterapeutuddannelsen har således over 93% anvendt ChatGPT. Det tilsvarende tal for Jordemoderstuderende på 1. og 3. semester er 63,6. Men heri indgår, at flere enten ikke har afleveret deklARATIONER (2 på 3. semester) eller ikke har anvendt GKI. Hvis vi udelukkende ser på dem, der har deklareret brug af GKI angiver 100% at have brug ChatGPT på 3. semester af Jordemoderuddannelsen.

Lidt over 20% af de studerende har anvendt Copilot, men det er uklart, om de har været logget ind via KP, eller om de har brugt Copilot som privatpersoner.

Enkelte andre chatbots har været anvendt, men i meget lille udstrækning med en enkelt undtagelse, nemlig 1. semester på Jordemoderuddannelsen, hvor 36% af grupperne angiver at have anvendt NotebookLM fra Google, som også har været anvendt af en enkelt gruppe på 7. semester på Ergoterapeutuddannelsen. De studerende fra 7. semester har også i stor udstrækning (25%) anvendt Good Tape til udskrivning af interviews. Good Tape er ikke en chatbot, selvom den er baseret på kunstig intelligens.

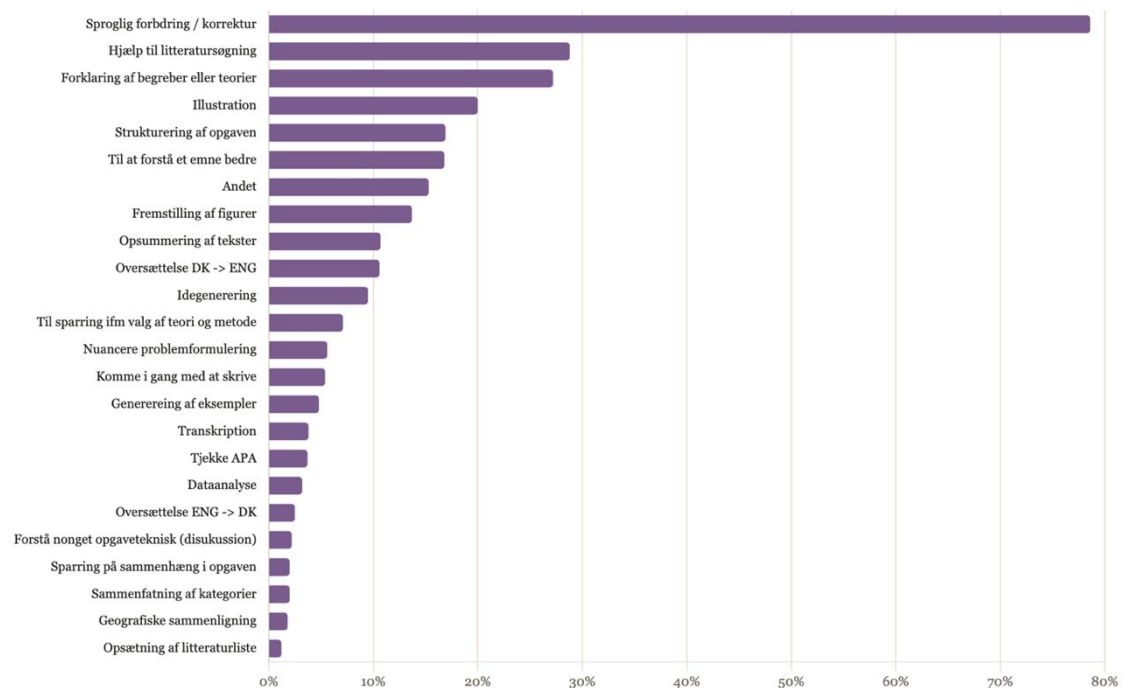
4,4% angiver at have brugt Googles Gemini og 2% Canva. I sidstnævnte tilfælde er platformen brugt for at lave illustrationer.

Hvad er GKI blevet brugt til?

For at se, hvad de studerende har brugt GKI til (princip nr. 2), har vi rubriceret alle de angivne formål med brug i de 11 kategorier fra Ergo og noteret angivelserne fra kategorien "Andet" som selvstændige kategorier. Angivelserne fra de Jordemoderstuderende er blevet fordelt fra de 6 til de 11 kategorier. Og når brugen ikke har passeret til en af de 11 kategorier, har de fået en særlig placering på lige fod med "Andet" for Ergoterapeutstuderende.

FORMÅL MED AI-BRUG

Andel af grupper der har brugt AI til hvert formål

Sproglig forbedring / korrektur som fx

- Retstavning
- Grammatik
- Forbedre formuleringer/omformulere

- Fjern gentagelse/undersøgelse af gentagelser af egen tekst
- Omformulere egen usammenhængende tekst til en mere sammenhængende
- Forkortelse af egen tekst
- Omformulere til akademisk sprog
- Omformulering med henvisning til ordblindhed
- Skærpe sproget (præcisere?)
- Finde synonymer (sproglig variation)
- Feedback ift. evt. uklarheder i teksten
- Oversættelse af et spørgsmål til en overskrift

Helt i overensstemmelse med spørgeskemaundersøgelsen nævnt i indledningen til denne rapport, som viste, at de studerende i høj grad havde brugt GKI til korrektur, er "Sprogforbedring/korrektur" det, studerende mest bruger GKI til. Ca. 80% angiver sprogforbedring som et formål. Det skal bemærkes, at i den oprindelige undersøgelse blev de studerende spurgt specifikt om "korrekturlæsning", mens kategorien i deklARATIONERNE er meget bredere som "sprogforbedringer".

Men sprogforbedring dækker over mange forskellige forhold. Dels er der korrektur, hvor retstavning og Kommatering hyppigt nævnes. Gennemgående er også egentlig sproglige forbedringer. Det gælder mere formelle forhold som at undgå gentagelser og forkorte deres egen tekst uden at ændre indhold. At "omformulere" bliver også nævnt. Ofte også i forbindelse med at gøre en tekst mere akademisk, at skærpe teksten eller at finde synonymer for termer, der er talesprog eller mere hverdagsagtigt.

Hjælp til litteratursøgning som fx

- Søgning ud fra emne → abstracts → valgte én at læse
- Tilrette litteraturliste til APA
- Synonymer ift. litteratursøgning
- Foreslå videnskabelige artikler ud fra problemdefinition
- Sammenligning af to artikler
- Finde søgeord på engelsk

Det er ikke altid klart, hvilke applikationer eller platforme, der er anvendt til "Hjælp til litteratursøgning", da angivelse af dette er afkoblet fra den konkrete brug. En enkelt gruppe nævner dog Perplexity som et specifikt værktøj til litteratursøgning.

Knap 30% angiver at have brugt GKI til litteratursøgning.

En del studerende har brugt GKI til at finde synonymer i deres søgestreng, eller ligefrem kopieret problemformuleringen ind for at søge på relevant litteratur. En del har anvendt GKI for at få hjælp til engelske søgeord. Ud fra søgningerne har enkelte fundet en række abstracts, som de har læst og derefter udvalgt en tekst, som er indgået i deres arbejde.

Studerende nævner her også at rette litteraturlister og sammenligning af artikler, hvilket ikke falder ind under kategorien.

Forklaring af begreber eller teorier som fx

- Forklaring af kvalitetsdimensioner
- Forståelse af merværdi og behov
- Sammenhæng mellem humane og non-humane aktører
- Jeg har forstået teorien således, kan det uddybes?
- Hvordan anvender danske ergoterapeuter....
- Reliabilitet, intern konsistens (metode)
- Eksistentialisme
- Validitet (intern, ekstern)

I ca. 27% af deklamationer bliver det angivet, at studerende har brugt GKI til at forklare begreber og teorier. Mange angiver blot, at dette har været et formål med at anvende GKI uden at angive, hvilke begreber eller teorier – og også uden at skrive, hvordan de har forholdt sig til de forskellige forklaringer. En enkelt gruppe skriver, at de efterfølgende har fået verificeret forklaringer fra undervisningslitteratur eller undervisere.

Det er tydeligt, at nogle har anvendt denne form for brug til at få forklaret metodiske problemstillinger, og der er også eksempler på, at der er spurgt ind til videnskabsteori.

En enkelt gruppe angiver, at de har lagt deres egen forståelse af en teori ind, og så har de bedt om en mulig uddybning af dette.

Det er interessant at bemærke, at 6. semester på Ergoterapeutuddannelsen skiller sig ud fra de øvrige, idet kun knap 12% angiver at have brugt GKI til forklaring af begreber og teorier. For 7. semester, hvor de arbejder i grupper, ligger andelen mellem 20 og 36%. Om forskellen skal findes i, om der er tale om individuelt afleverede opgaver i modsætning til gruppeopgaver, er det umuligt at udlede noget om. Men man kan godt forestille sig, at der i en gruppe kan opstå diskussioner om betydningen af et begreb eller en teori, der kan anspore til, at der bliver inddraget GKI.

Måske er det en udfordring med denne kategori, at den kan være vanskelig at adskille fra kategorierne "Til sparring ifm. valg af teori og metode" og "Til at forstå et emne bedre", som også retter sig imod forståelse af teori. Der er samlet set henholdsvis ca. 7 og 17%, der angiver de to kategorier.

Til at forstå et emne bedre som fx

- Uddybe emne
- Forklaring af X
- Forklaring af en artikel
- Faglig sparring på begreber og tekster
- Forstå spørgsmålene til eksamen bedre
- Forklaringer ud fra noter
- Feedback: har jeg forstået dette rigtigt jf. vedhæftet materiale?

Som sagt har ca. 17% angivet, at GKI er blevet brugt for at forstå et emne bedre. Noget tyder på, at denne kategori ikke er helt klar for de studerende. Selvom en del har angivet at få uddybet et emne og at få feedback på egen forståelse, så går en del også på fx at forklare et begreb (x), forklare en artikel eller forklaring ud fra egne noter. Nogle angiver også, at de her har brugt GKI til at forstå opgaven, de er blevet stillet.

Til sparring ifm. valg af teori og metode som fx

- Bedre forståelse af sammenhæng mellem vores projekt og TEKU-modellen
- Giver det mening at anvende teori x og metode y ift. til opgave om teknologi og innovation
- Hvordan begreber anvendes i praksis
- Input til valg af teori og metoder
- Er teknostress relevant for opgaven?
- Hjælp til at argumentere for egen påstand

Som nævnt har ca. 7% angivet brug, der falder i kategorien om sparring til valg af teori og metode. Der er blevet søgt input til, om det giver mening at anvende en bestemt teori og en bestemt metode i forhold til de studerendes opgaver, ligesom relevansen af en bestemt teori er blevet efterspurgt.

En gruppe indikerer også, at de gerne vil have fremstillet argumenter for egen påstand. Og der bliver også spurgt til betydningen af enkelte begreber, hvilket måske mere falder ind under den forrige kategori.

Strukturering af opgaven som fx

- Forslag til struktur på afsnit
- Rød tråd
- Feedback på struktur (rækkefølge af afsnit)
- Opstilling af opgaven (strukturere opgaven)

Omkring 17% har brugt GKI til at styrke deres struktur. Enten har de fået forslag til en samlet struktur eller de har fået feedback på den struktur, de selv har valgt. Nogle har brugt GKI til at sikre sig, at der er en rød tråd i opgaven.

Fremstilling af figurer som fx

- Layout ift. løsning og brugerrejse
- Forsidebillede
- Fremstilling af ikon
- Forsideillustration (tegning)
- Lave søjlediagrammer
- Genereret illustration af teoretisk model

Fremstilling af figurer bliver af de studerende både forstået som figurer til illustration af teoretiske pointer, statistiske sammenhænge eller ikoner og som illustration til forsiden. Der er dog mange flere, der har fået lavet illustrationer til forsiden, end det er angivet i deklARATIONERNE, kan man se, da det fremgår af en del af forsiderne. Fremstilling af figurer (ca. 13%) og forsideillustrationer (ca. 20%) nævnes i omkring 33% af deklARATIONERNE.

Opsummering af tekster (en del forstår det som 'egne tekster') som fx

- Lav en letlæselig oversigt over artikel

- Skabe overblik af denne tekst
- Opsummering af en række videnskabelige tekster
- Oversættelse af videnskabelig artikel
- Forkort og oversæt (fejlagtigt kaldet litteratursøgning)

Ca. 10% angiver "Opsummering af tekster" som en brug af GKI, men en del har forstået det som opsummering af egne tekster med henblik på at forkorte opgaven. Nogle har også her angivet, at de har fået oversat dele af (eller hele) videnskabelige tekster.

Det er uklart om dem, der har brugt NotebookLM også har forstået, at de dermed også har fået opsummeret tekster, da NotebookLM gør det automatisk med de tekster, man lægger ind. Og det er heller ikke sikkert, at de studerende har set eller anvendt de automatiserede resuméer.

Til at komme i gang med at skrive (ca. 5%) som fx

- Forslag til indledning baseret på egen tekst
- Til at komme i gang med selve opgaven
- Finde en god indgangsvinkel
- Inspiration til at finde det overordnede emne
- Brainstorm på emner til BA

Dataanalyse (ca. 3%) som fx

- Sammenligning af statusnotater: find forskelle og ligheder
- Goodtape til transskribering
- Kobling af fund til bestemt tema

Generering af eksempler (knap 5%) som fx

- Eksempel gjort visuelt
- Eksempler på hvordan en case coordinator arbejder i X (7.)
- Kobling mellem et fagligt begreb (klinisk ræsonnering) med citater fra informanter (7)

Andet

Under "andet" finder man blandt andet brug af GKI til at opsætte litteraturliste. Både alfabetisering, men især ift. APA-standard angiver deklARATIONERNE, at GKI har været anvendt. Oversættelse mellem dansk og engelsk og den anden vej angives også.

Inspiration og opstilling af andre perspektiver end dem, man selv er kommet med, er også en anvendelsesform, som en del har brugt. Det er også en af de former, der angives i materialet til de studerende på Jordemoderuddannelsen, mens den ikke nævnes som kategori i Ergoterapeutuddannelsen. Af dem, der har brugt GKI på 3. semester er der ca. 43% af grupperne, der angiver at have brugt GKI til idegenerering, mens det er 2 ud af 10 grupper på 5. semester. Ingen på 1. semester angiver denne brug.

Af andre former for brug kan nævnes hjælp til at forstå opgaven, at nuancere problemformuleringer og feedback på sammenhæng i opgaven. Nogle af disse er også nævnt i ovenstående kategoriseringer.

Ovenstående dækker langt de fleste af de formål, de studerende har angivet for deres brug af GKI. Det er tydeligt, når man læser deklARATIONERNE igennem, at det ikke altid er klart for de studerende, hvad de forskellige kategorier dækker over. Dette betyder at deklARATIONERNE ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af deres brug.

Men ift. uddannelsernes formål, så hjælper deklARATIONERNE alligevel til at danne et billede af deres brug.

Kritiske refleksioner over brug af GKI

DeklARATIONERNE giver et meget sparsomt indblik i, hvordan de studerende har anvendt GKI (princip 3). Der er meget få procesbeskrivelser. Og de enkelte, der findes, er også meget begrænsede i forhold til at give et indblik i processen. De fleste procesbeskrivelser går på forslag til sprogforbedringer.

Det fremgår af en del af deklARATIONERNE, at de studerende har forholdt sig aktivt til de output, de har fået genereret, når de har anvendt GKI til forslag til forbedring af sprog, tilføjer de ofte, at de har læst forslaget igennem og brugt det, de har syntes om og i øvrigt redigeret. Der er næsten ingen angivelser af, hvori det "aktive" består i forhold, hvilke overvejelser de har gjort sig. At de har reflekteret siger ikke noget om indholdet af refleksionerne.

Eksempelvis skriver en gruppe: "De AI-genererede outputs blev ikke anvendt ukritisk eller indsat direkte i opgaven. Alle forslag og formuleringer er blevet vurderet, bearbejdet og tilpasset af os i forhold til opgavens faglige indhold, kontekst og læringsmål. Vi har løbende forholdt os kritisk til de svar og forslag som AI har givet os, og kvalitetssikret indholdet op mod pensum og anvendt litteratur.

AI værktøjer har således fungeret som supplement til vores egen arbejdsproces, og ikke som erstatning for selvstændig faglig refleksion eller akademisk stillingtagen."

Dette er en af de mest udfoldede refleksioner over brugen af GKI, men som sagt skriver mange andre noget tilsvarende. De kritiske refleksioner over output går igen i de fokusgruppeinterview, vi har foretaget på Ergoterapeutuddannelsen. Som en studerende sagde om outputs fra chatbots: "Man må aldrig tage det for gode varer" (studerende 7. semester).

Interviews

Der er gennemført 2 fokusgruppeinterviews med i alt 8 studerende, der havde afsluttet henholdsvis 6. og 7. semester (4 fra hver) på Ergoterapeutuddannelsen. Interviewene varede hver knap en time.

Interviewene bekræftede på mange måder, hvad der også er fremgået af deklARATIONERNE i forhold til, hvad de studerende har brugt GKI til i deres opgaver. Men

der kom også andre forhold frem, som er vigtige i forhold til at få et indblik i, hvordan brugen af GKI er med til at forandre nogle forhold på studiet, og på den måde de studerende arbejder på.

Først kigger vi på, hvad de studerende har brugt GKI til for at uddybe og nuancere nogle af de fund, vi gjorde på baggrund af deklARATIONERNE.

Sprogforbedring

Som det også fremgik af deklARATIONERNE, har sprogforbedringer fyldt meget i de studerendes brug af GKI. I interviewene gentog de studerende grammatik og retskrivning, forkortelse af tekst, strukturering af opgaven, at finde synonymer osv. som noget, de ofte brugte GKI til.

Men en studerende fra 7. semester kom også med følgende refleksion: "Jeg tror nogle gange, jeg har været sådan, så er det jo ikke mine ord længere. Så kommer den jo med dens ord eller dens formuleringer. Så jeg synes tit, jeg har været sådan... Ja, netop sådan, om er det sådan noget, jeg siger, er det noget, jeg skriver nu, eller er det chatten?"

Spurgt ind til, om hun (der har kun deltaget kvindelige studerende i fokusgruppeinterviewene) mente at kunne stå inde for det, de havde afleveret, svarede hun bekræftende. "Ja, jeg står inde for det, men jeg kunne også mærke i min egen forberedelse, efter vi havde afleveret. Og det er jo måske, fordi mit eget kendskab til det ikke har været det store, men jeg har ikke følt samme grad af sikkerhed i det, som når jeg har produceret mine egne eksamensopgaver, hvor jeg ved, det er mig, der har skrevet det hele".

Også i interviewet fra 6. semester gav studerende anledning til overvejelser over, hvis sprog, der er anvendt, når man bruger GKI: "Jeg kan jo godt tænke i mit hoved. Det er det, jeg vil skrive. Ej, det skal være lidt akademisk. Så i stedet for at slå op i akademiske fraser og tage hver enkelt ord, så kan jeg chatte [...] Så vil jeg jo sige, jamen det er jo startet med at være min tekst. Den har så gjort mit forarbejde med at tage noget død-død og putte det der."

I interviewet med studerende fra 7. semester blev denne problematisering imødegået af en anden studerende, som fremhævede, at det lige så meget skyldes, at man er flere i en gruppe, og at man derfor ikke har skrevet det hele selv.

Tidligere beskrev vi, hvordan de studerende har været reflekteret over deres anvendelse af GKI i forbindelse med sprogforbedringer, hvor nogle deklarerede, at de altid redigerede. Dette fremgår også af interviewene: "Det tror jeg egentlig var det, der gik mest igen. Det var vi meget opmærksomme på. Aldrig sætte noget ind, som bare rent er den". Men det kom også frem, at det ikke gælder alle: "Fordi jeg kan høre sådan, som I har brugt den, og hvad vi har skrevet i den. Vi har altså copy-pasted ting ud fra Copilot og smidt ind, og ikke kommenteret på det".

At bruge GKI – individuelt og i gruppe

Et meget interessant fund i interviewene er, at tre af de otte deltagere ikke havde brugt GKI inden henholdsvis 6. og 7. semester, og at deres brug delvis kom i stand, fordi de skulle deklarerer brug af GKI. "Jeg brugte det faktisk først på den her eksamen her [...]" Ellers benytter jeg mig faktisk slet ikke af chatbots overhovedet. Fordi jeg tror, at det kræver, at man ved, hvordan man skal spørge, og hvordan den fungerer, og man bare ikke skriver noget og så regner med det er korrekt" (studerende 6. semester). Og tilsvarende sagde en studerende fra 7.: "Jeg havde ikke prøvet at bruge chat inden bachelor".

De studerende henviser både til frygt for egen læring og usikkerhed i forhold til, om det at bruge GKI er snyd, som årsager til, at de ikke har brugt det tidligere.

Det fremgik også af interviewene, at brug af GKI kunne være konfliktstof i forhold til andre studerende. "Så jeg tror nogle gange, jeg har mødt sådan en modstand overfor, at jeg ikke har brugt det, hvor andre har brugt det sådan meget hurtigt, eller i mine øjne nogle gange lidt ukritisk" (studerende 7. semester).

Det er tydeligt, at nogle studerende har oplevet forskellige opfattelser af, hvor, hvornår, hvor meget og hvorfor det skulle være nødvendigt eller ønskeligt at anvende GKI i studiet. Det fremgår også, at der på 6. semester har været så store konflikter i forbindelse med gruppearbejde, at det har været nødvendigt at få en underviser til at mægle mellem de studerende. På 7. gav flere studerende udtryk for erfaringer med, at de selv kunne tale sig til rette, men ikke uden spændinger i grupperne. Nogle af de interviewede fortæller om, hvordan de har følt et pres fra andre gruppemedlemmer til at anvende GKI og ikke blande sig i, hvordan at andre bruger det: "Så jeg tror nogle gange, jeg har mødt sådan en modstand overfor, at jeg ikke har brugt det, hvor andre har brugt det sådan meget hurtigt, eller i mine øjne nogle gange lidt ukritisk" og en anden studerende: "Jeg tror bare, jeg har oplevet, at nogle gange i nogle af grupperne, jeg har været i, der har folk brugt det rigtig meget. Og så bare taget sådan et hel afsnit nærmest bare og flyttet direkte ind i opgaven, uden at sætte sig kritisk over for det."

De to citater viser, at det de studerende, der forholder sig skeptisk til brugen, har øje på, hvilken læring, der kommer ud af brugen. Henvisning til bare at sætte noget ind i en opgave uden kritiske refleksioner peger de på som problematisk. Og som en giver udtryk for: "Jeg tror bare, at jeg lærer mere ved selv at gøre det; at holde min hjerne i gang. [...] at skrive selv og sådan noget, det synes jeg er vigtigt."

Regler, viden og undervisning

De studerende giver for en stor dels vedkommende udtryk for, at de ikke har tilstrækkelig viden om regler for og viden om, hvordan man kan anvende GKI studieteknisk. Det sidste er der ikke helt enighed om, men flere giver udtryk for, at de ikke ved, hvordan man kan anvende det. Det kommer også frem, at det primært er de studerende, der opfatter sig som nybegyndere, der mest efterspørger mere viden.

Selvom mange af dem har været på KP/Intra for at finde oplysninger om regler, synes de ikke, at reglerne er klare nok. "Det vil jeg i hvert fald gerne få at vide, hvad må man

ikke, hvad må man egentlig?" (studerende 6. semester). De er klar over, at det er tilladt for dem at bruge GKI medmindre andet fremgår af eksamensregler eller lignende. Men alligevel forekommer det ikke klart for dem i konkrete sammenhænge. "Men ellers er jeg virkelig i tvivl om, hvad reglerne er, eller hvad retningslinjerne på den måde indebærer" (studerende 7. semester).

De studerende i begge interviews er også usikre på, hvor meget undervisning de egentlig har fået i brug af GKI. De taler om en eller to workshops, men kan ikke helt huske det samme. Direkte adspurgt, om de har modtaget undervisning siger en studerende fra 7. semester: "Ja, så har det kun været inde på biblioteket. Altså, det var i undervisningen, men i bibliotekets AI-assistent derinde. Nå ja. Så det er jo mere, hvordan man bruger den assistent".

Andet

Selvom en enkelt studerende fra 6. semester nævner miljøet: "der er lidt også et miljømæssigt punkt", så er klima og miljø tilsyneladende ikke noget, der fylder meget for dem.

Der er dog noget mere fokus på GDPR-reglerne, som de giver udtryk for, at de er optagede af, selvom en studerende også kan berette om, hvordan hun er kommet til at lægge personhenførbare data om en borger ind i en chatbot. Hun skyndte sig at slette det, da hun kom i tanke om det, og bad også chatbotten om at glemme det. Hun var dog usikker på, om det virkede.

Deklarationer

Generelt har de studerende været glade for at deklarerer deres brug af GKI i forbindelse med opgaveskrivningen. Det har bidraget til, at de efter egen vurdering har reflekteret mere over deres brug:

"Jeg synes også, at man overvejer måske også, hvor meget man bruger det, eller hvad man bruger det til, fordi man ved, at man skal skrive, hvad det er. Så man reflekterer måske bare lige en ekstra gang over, om det giver mening at bruge den her. Fordi man ved, at man bagefter kommer til at skulle udfylde den. Så det giver dig den der lille eftertanke på baggrund af, at jeg er bange for at gøre noget, jeg ikke må, eller om det giver mig en faglig refleksion over, om det giver mening" (studerende 7. semester).

Ud fra nogle af de samme overvejelser siger en anden studerende på 7. semester: "Men jeg ved ikke, om det giver mig mest eftertanke på baggrund af, at jeg er bange for at gøre noget, jeg ikke må, eller om det giver mig en faglig refleksion over, om det giver mening". Og en tredje supplerer med, at "det gav anledning til, at man begyndte at reflektere selv over, hvad er det egentlig, jeg har spurgt den om".

En gruppe formulerede fælles regler om brug som en del af gruppekontrakten på baggrund af deklarationsskemaet, hvor de så kunne afklare, hvor de ville bruge GKI og til hvad. "Jeg tror også i mit gruppearbejde, der var jeg nok primusmotor for gruppekontrakten. Jeg var i en ny gruppekonstellation, da vi tog udgangspunkt i

deklarationen i vores forventningsafstemning til, hvordan bruger vi den. Så der var den også en rigtig god hjælp” (studerende 7. semester).

De studerende på 6. semester gav udtryk for, at de opfattede deklARATIONEN som en form for kontrol. Og en sagde: “Ja, jeg synes det var vildt, at vi er nået dertil, hvor man skal forsvare, hvad man bruger sine hjælpemidler til” (studerende 6. semester). Da hun blev spurgt om, hvad hun mente om denne form for kontrol, gav hun udtryk for, at det var nødvendigt, hvilket de øvrige var enige i: “Jeg synes også, at der er nødt til at være kontrol. Man kan komme alt for nemt igennem, hvis der ikke bliver kontrolleret noget. Så det er godt, at man begynder på det her [at deklarerer brug af GKI]” (studerende 6. semester).

I interviewet på 7. semester var der den samme forståelse af nødvendighed af at deklarerer, men der var ingen, der opfattede det som kontrol.

For nogle studerende, der ikke var så vant til at bruge GKI, var deklARATIONEN en hjælp, fordi det dermed blev mere legitimt at anvende GKI. Dette var med til at fjerne noget af usikkerheden i forhold til, om man må bruge det, eller om det ville blive betragtet som snyd. “Og det er jo så nok også, fordi jeg bare ikke har været vant til at bruge den. Sådan noget nyt og ukendt. Men så synes jeg til gengæld, at deklARATIONEN har hjulpet virkelig meget. At vi så på den måde har skulle vise, hvad vi har brugt den til, eller eksempler på, eller skulle vise, hvad vi har brugt den til. Så det har givet lidt den der frygt, jeg så har haft, men så har det været lidt en rygdækning. Men vi viser jo så, hvordan vi har brugt den, så på den måde tydeliggør det” (studerende 7. semester).

De, der var mest uvante med at bruge GKI oplevede, at de var blevet mere villige til at anvende det efter forsøget med deklARATIONER, mens en af de mere erfarne sagde, at hun var blevet mere skeptisk i forhold til at bruge GKI. Dette skyldtes, at hun var blevet tvunget til at reflektere over egen brug. “Jeg synes, at jeg er blevet mere kritisk overfor chatbots ved at bruge den her deklARATION, fordi man har kunnet reflektere over det på et grundlag uden for noget, der står på et papir” (studerende 7. semester).

Der var bred enighed om, at rammesætningen af deklARATIONERNE var uklar. De studerende var enige om, at der var tale om en prøvehandling, og at deklARATIONERNE ikke indgik i bedømmelsen. Men ellers fandt de ikke, at de var klædt ordentligt på til at udfylde deklARATIONERNE. De var glade for, at der ikke var en fast procedure, men de fremhævede meget de vanskeligheder, de havde haft med at udfylde deklARATIONERNE.

Det var svært at udfylde deklARATIONERNE blandt andet, fordi det var noget nyt og uvant. De ville gerne have været introduceret til deklARATIONERNE tidligere, så der havde været mere tid til at finde ud af, hvad det egentlig handlede om.

De fandt det svært at passe deres brug ind i de kategorier, der var. Visse fremhævede dog det gode i, at der var mange kategorier. Men der var en høj grad af usikkerhed i forhold til at udfylde deklARATIONERNE:

“Også fordi, hvor meget skal man så skrive? Altså, er det alt, du har brugt den til? Jamen, det er jo for at sætte et komma. Så skal man vel også skrive det. Altså, så

bliver det jo måske meget i sidste ende. Jeg synes også, det var svært at finde ud af hvor henne" (studerende 6. semester).

"Jeg tror også, at jeg synes, at det er svært i deklarationen, fordi så har man måske brugt det et sted, men det siger jo ikke noget om mængden, man har brugt det. At man kommer med ét eksempel, så kan man tro, at det har du gjort mange steder i forhold til det arbejde, du har lavet, eller det har du måske gjort to steder i hele det arbejde, du har lavet" (studerende 7. semester).

Forslag til forbedring:

"Jeg synes, jeg havde lidt udfordringer med, at der kun var to kolonner. Så man skulle både skrive input og output i samme tekstfelt. Det var lidt bøvet. Det kunne være rart, hvis der var en, der hed input, og så en, der hed output."

Rammesætningen kunne have været mere klar.

Mere viden om regler og om teknologien

Inddrage det direkte i opgaven og indgå i bedømmelsen.

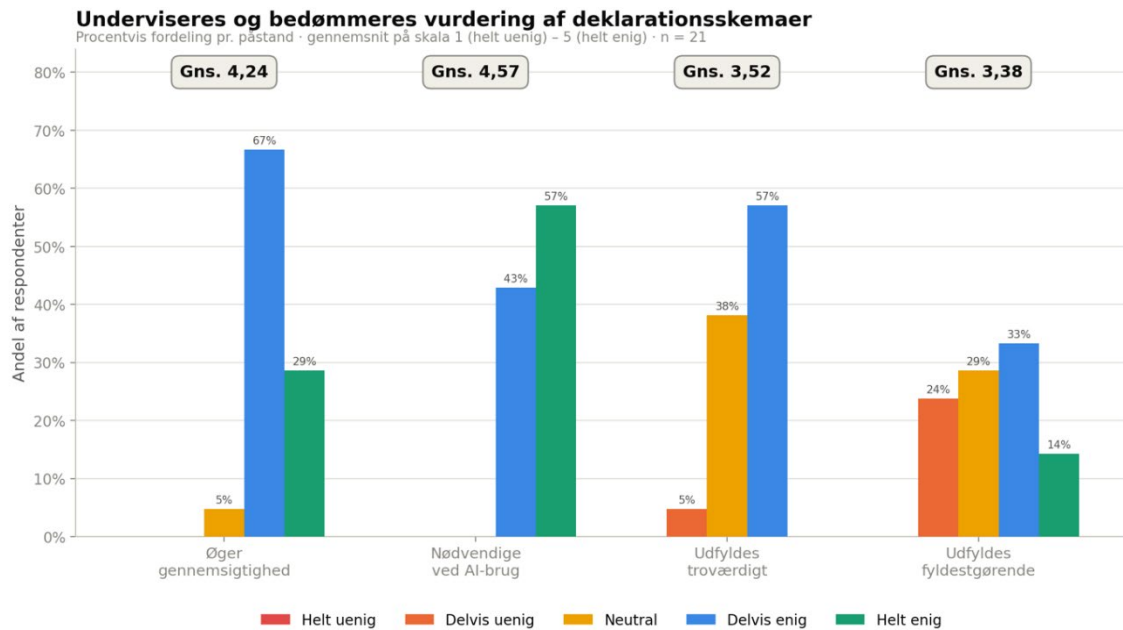
Undervisernes holdning til deklarationer

De undervisere, der har vurderet opgaver med de studerendes deklarationer har deltaget i en lille survey, der skal afdække deres holdning til brugen af deklarationer.

21 undervisere har deltaget i undersøgelsen; 8 fra Jordemoderuddannelsen og 13 fra Ergoterapeutuddannelsen. Der er en jævn fordeling af svar på de tre semestre på Jordemoderuddannelsen. På Ergoterapeutuddannelsen er der en overvægt af undervisere, der har vurderet bachelor (13) ift. 6. semester (5). Flere af underviserne har bedømt på både bachelor og 6. Semester.

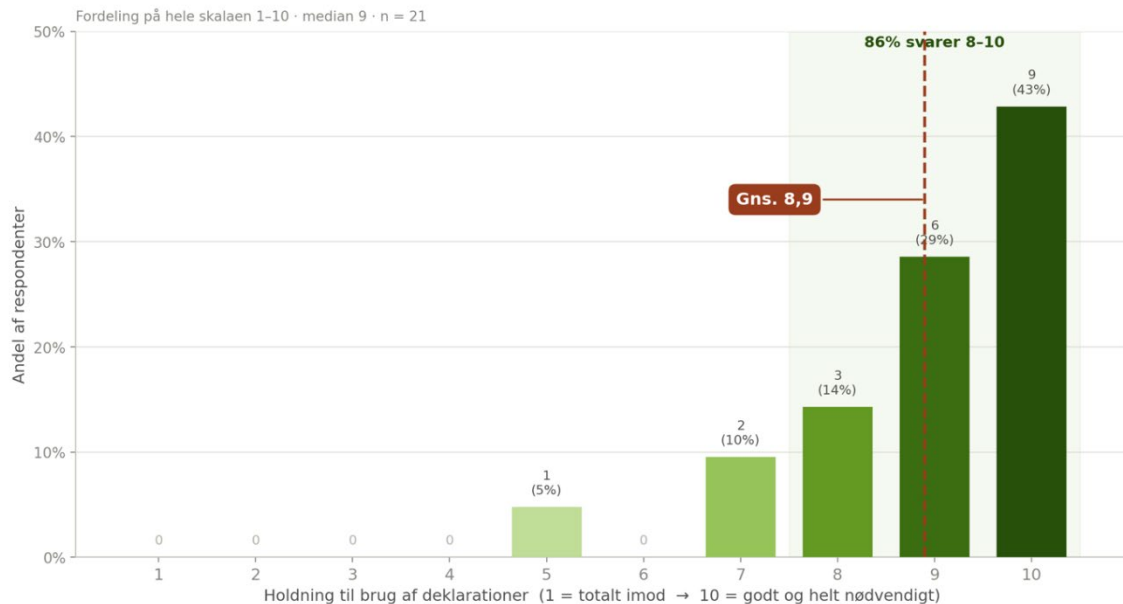
Undersøgelsen er gået på undervisernes holdning til og vurdering af om deklarationerne:

- Øger transparensen ift. studerendes brug af GKI
- Er nødvendige
- Udfyldes troværdigt
- Udfyldes fyldestgørende

Langt de fleste undervisere er "Delvis enig" eller "Helt enig" i, at deklarationerne øger transparensen (96%), og at de er "nødvendige" (100%). 57% er delvis enige i, at de studerendes deklarationer er "troværdige", medens 47% mener, at deklarationerne er fyldestgørende.

Undervisernes holdning til nødvendigheden af at bruge deklarationer vises tydeligt i svarene på spørgsmålet: "Hvad er din holdning til brug af deklarationer på en skala fra 1 til 10, hvor 1 angiver "Totalt imod" og 10 "Det er godt og helt nødvendigt"". Her er gennemsnittet 8,9, som viser en meget stor opbakning til brugen af deklarationer.

Forbeholdet er som vist ovenfor, om de studerendes svar er troværdige, men især om det er fyldestgørende.

Opsamling og konklusion

Både blandt studerende og undervisere er der opbakning til brug af deklARATIONER i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver på både Jordemoder- og Ergoterapeutuddannelsen.

Ud fra en analyse af de afleverede deklARATIONER, er det dog vanskeligt at se, at det bliver klart, hvordan de studerende konkret arbejder med GKI. Vi skelner i denne rapport mellem fire niveauer af deklARATIONER:

1. Angivelse af om der brugt GKI og i givet fald hvilke applikationer/platforme?
2. Hvad er der brugt GKI til?
3. Hvordan er GKI blevet anvendt?
4. Logning af prompt og output og beskrivelse af bearbejdningsprocessen

Der er kun i meget begrænset omfang, at deklARATIONERNE siger noget konkret om, hvordan de studerende har arbejdet med GKI.

Man kan også spørge, om de studerende har de tilstrækkelige forudsætninger til at udfylde deklARATIONERNE, så de kan beskrive processen med inddragelse af GKI. Hvad kræver det af indsigt i GKI og faglig brug af GKI at udfylde en deklARATION? At svare på dette spørgsmål er formentlig en forudsætning for at bruge deklARATIONER på en måde, som afdækker studerendes brug af GKI.

Det kræver en systematisk rammesætning at gøre brugen af deklARATIONER mere robust.

De foreliggende prøvehandling har vist nogle udfordringer ved brug af deklARATIONER. Hvis uddannelser på KP systematisk vil gøre brug af deklARATIONER, bør man som minimum overveje:

- Hvilket formål skal deklARATIONEN tjene?
- Hvordan skal deklARATIONERNE udformes, og hvilke niveauer skal være dækket af deklARATIONERNE?
- Hvilken rammesætning af deklARATIONERNE er nødvendig for at gøre deklARATIONERNE troværdige og fyldestgørende?
- Hvordan skal deklARATIONERNE indgå i bedømmelsen af de studerendes præstationer?
- Hvis de ikke skal indgå, hvilken begrundelse skal da gives for at de studerende tager opgaven alvorligt
- Hvordan skal de studerende "klædes på" til at udfylde deklARATIONERNE: Hvilke platforme, apps og værktøjer skal deklARERES (mange platforme og værktøjer har integreret GKI)? Hvad betyder "brug"? Hvilke aktiviteter, interaktioner er relevante ift. deklARATION?
- Hvor omfattende må deklARATIONERNE være ift. den samlede studiebelastning og ift. formålet med undervisningen?

- På hvilke måder skal brug af GKI skrives ind som læringsmål i studieordningerne og i eksamensgrundlaget?

De samme overvejelser, som her bliver gjort i forbindelse med deklARATIONER, gælder, hvis man i stedet for deklARATIONER stiller krav om tilsvarende refleksioner i et metodeafsnit. Også her skal man overveje de spørgsmål, der er listet ovenfor.

Som det foreligger nu er brugen af deklARATIONER ikke moden på KP.

Anbefaling

På baggrund af rapporten anbefales det, at KP skal igangsættes et større arbejde med flere forsøg med forskellige typer af deklARATIONER for at afklare, om deklARATIONER kan bidrage til at gøre uddannelser bedre og udprøvning mere valid, hvilket må være selve formålet med at bruge deklARATIONERNE.

Reference

Dalsgaard, C. & Prilop, C. N. (2025): Partnerskaber mellem elever og AI: Nye arbejdsmetoder med generativ AI. LOM. (DOI: <https://doi.org/10.7146/lom.v17i31.150410> sidst besøgt 9. juli 2026)